RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 51.990/1
van 20 september 2012

over

een ontwerp van koninklijk besluit ‘tot wijziging van het koninklijk besluit van 27 maart 1998 betreffende de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk’

CONSEIL D’ÉTAT
section de législation

avis 51.990/1
du 20 septembre 2012

sur

un projet d’arrêté royal ‘modifiant l’arrêté royal du 27 mars 1998 relatif aux services externes pour la prévention et la protection au travail’

Op 30 augustus 2012 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Werk verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van koninklijk besluit 'tot wijziging van het koninklijk besluit van 27 maart 1998 betreffende de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk'.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 20 september 2012. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Jo BAERT en Wilfried VAN VAERENBERGH, staatsraden, Michel TISON en Lieven DENYS, assessoren, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Nathalie VAN LEUVEN, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Wilfried VAN VAERENBERGH, staatsraad.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 20 september 2012.

*

Le 30 août 2012, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par la Ministre de l'Emploi à communiquer un avis, dans un délai de trente jours, sur un projet d'arrêté royal 'modifiant l'arrêté royal du 27 mars 1998 relatif aux services externes pour la prévention et la protection au travail'.

Le projet a été examiné par la première chambre le 20 septembre 2012. La chambre était composée de Marnix VAN DAMME, président de chambre, Jo BAERT et Wilfried VAN VAERENBERGH, conseillers d'État, Michel TISON et Lieven DENYS, assesseurs, et Wim GEURTS, greffier.

Le rapport a été présenté par Nathalie VAN LEUVEN, auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de Wilfried VAN VAERENBERGH, conseiller d'État.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 20 septembre 2012.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. Het om advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit strekt ertoe wijzigingen aan te brengen in het koninklijk besluit van 27 maart 1998 'betreffende de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk'. Die wijzigingen hebben hoofdzakelijk betrekking op de erkenningsprocedure voor bedoelde diensten.

3. Rechtsgrond voor het ontwerp wordt geboden door artikel 40, § 3, van de wet van 4 augustus 1996 'betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk', waaraan wordt gerefereerd in het eerste lid van de aanhef van het ontwerp. In dat lid wordt ook melding gemaakt van artikel 41 van die wet. Dat artikel strekt het ontwerp evenwel niet tot rechtsgrond, nu het ontwerp geen bepalingen bevat die betrekking hebben op de samenwerking tussen interne of externe diensten voor preventie en bescherming op het werk of tussen afdelingen van die diensten.

De verwijzing naar artikel 41 van de wet van 4 augustus 1996 dient bijgevolg uit de aanhef te worden weggelaten.

VORMVEREISTEN

4. Uit artikel 19/1, § 1, van de wet van 5 mei 1997 'betreffende de coördinatie van het federale beleid inzake duurzame ontwikkeling' vloeit voort dat in beginsel elk voorontwerp van wet, elk ontwerp van koninklijk besluit en elk voorstel van beslissing dat ter goedkeuring aan de Ministerraad moet worden voorgelegd, aanleiding moet geven tot een voorafgaand onderzoek met betrekking tot de noodzaak om een effectbeoordeling inzake duurzame ontwikkeling uit te voeren.

Dergelijk onderzoek heeft nog niet plaatsgevonden en zal bijgevolg nog moeten worden verricht. Indien uit dit voorafgaand onderzoek bovendien zou blijken dat een effectbeoordeling in de zin van artikel 19/2 van dezelfde wet noodzakelijk is, en als gevolg van die effectbeoordeling wijzigingen zouden worden aangebracht in de tekst van het ontwerp, zoals die thans om advies aan de Raad van State, afdeling Wetgeving, is voorgelegd, zullen deze wijzigingen eveneens om advies aan de afdeling Wetgeving moeten worden voorgelegd.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 2

5. Het ontworpen artikel 38, § 2, van het koninklijk besluit van 27 maart 1998 bepaalt dat de erkenning wordt verleend voor een termijn van "maximaal vijf jaar". Hierover ondervraagd door de auditeur-verslaggever, heeft de gemachtigde volgende toelichting verstrekt:

> "De erkenning wordt nu toegekend voor 5 jaar. In principe zou dat in de toekomst wellicht zo blijven zodat we erkenningscycli van 5 jaar hebben, waarbij alle diensten elke vijf jaar aan dezelfde screening worden onderworpen en een goede onderlinge vergelijking mogelijk is. Als er echter een nieuwe dienst wordt erkend in de loop van een periode van 5 jaar (dit is recent gebeurd met een nieuwe externe dienst) dan verloopt hun erkenning steeds in een andere cyclus en is vergelijking met andere diensten zeer moeilijk. Het lijkt ons aangewezen dat bv. een dergelijke 'nieuwe' externe dienst een kortere eerste erkenningstermijn krijgt, om hem dan nadien bij voorkeur in dezelfde vijfjaarlijkse erkenningscyclus te brengen als de andere externe diensten."

Terwille van de rechtszekerheid verdient het aanbeveling deze handelwijze uitdrukkelijk op te nemen in het ontworpen artikel 38, § 2.

Artikel 5

6. Het is niet duidelijk waarom in het ontworpen artikel 43, § 4, van het koninklijk besluit van 27 maart 1998 enkel verwezen wordt naar paragraaf 3 van dat artikel en niet naar paragraaf 2 ervan. De gemachtigde heeft in dat verband volgende toelichting verstrekt:

> "§ 2 werd niet vermeld omdat er geen sprake was van een beslissing door de Minister, maar inderdaad is er in de huidige tekst van artikel 43, vijfde lid wel uitdrukkelijk in een kennisgeving per aangetekend schrijven voorzien voor de situatie bedoeld in het tweede lid. Het lijkt daarom aangewezen om dit opnieuw te wijzigen zodat de tekst niet verandert tegenover de huidige tekst: artikel 43 § 4 moet inderdaad ook verwijzen naar § 2."

Met dit voorstel kan worden ingestemd.

*

1. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation a fait porter son examen essentiellement sur la compétence de l'auteur de l'acte, le fondement juridique et l'accomplissement des formalités prescrites.

*

PORTÉE ET FONDEMENT JURIDIQUE DU PROJET

2. Le projet d'arrêté royal soumis pour avis vise à apporter des modifications à l'arrêté royal du 27 mars 1998 'relatif aux services externes pour la prévention et la protection au travail'. Ces modifications concernent principalement la procédure d'agrément de ces services.

3. Le projet trouve un fondement juridique à l'article 40, § 3, de la loi du 4 août 1996 'relative au bien-être des travailleurs lors de l'exécution de leur travail' à laquelle fait référence le premier alinéa du préambule du projet. Cet alinéa mentionne également l'article 41 de cette loi. Or, cet article ne procure pas de fondement juridique au projet, le projet ne comportant pas de dispositions concernant la coopération entre les services internes ou externes pour la prévention et la protection au travail ou entre des sections de ces services.

La référence à l'article 41 de la loi du 4 août 1996 sera par conséquent omise du préambule.

FORMALITÉS

4. Il découle de l'article 19/1, § 1er, de la loi du 5 mai 1997 'relative à la coordination de la politique fédérale de développement durable' que les avant-projets de loi, les projets d'arrêté royal et les propositions de décisions devant être soumises à l'approbation du Conseil des ministres, doivent en principe faire l'objet d'un examen préalable de la nécessité de réaliser une évaluation d'incidence sur le développement durable.

Cet examen n'a pas encore été accompli et devra dès lors encore être réalisé. Si cet examen préalable révèle en outre qu'une évaluation d'incidence au sens de l'article 19/2 de cette même loi est nécessaire et si, consécutivement à cette évaluation d'incidence, des modifications sont apportées au texte du projet, tel qu'il est à présent soumis au Conseil d'État, section de législation, pour avis, il y aura lieu de soumettre également ces modifications à l'avis de la section de législation.

EXAMEN DU TEXTE

Article 2

5. L'article 38, § 2, en projet de l'arrêté royal du 27 mars 1998 dispose que l'agrément est accordé pour une période « maximale de cinq ans ». Interrogé à ce sujet par l'auditeur rapporteur, le délégué a précisé ce qui suit :

> « De erkenning wordt nu toegekend voor 5 jaar. In principe zou dat in de toekomst wellicht zo blijven zodat we erkenningscycli van 5 jaar hebben, waarbij alle diensten elke vijf jaar aan dezelfde screening worden onderworpen en een goede onderlinge vergelijking mogelijk is. Als er echter een nieuwe dienst wordt erkend in de loop van een periode van 5 jaar (dit is recent gebeurd met een nieuwe externe dienst) dan verloopt hun erkenning steeds in een andere cyclus en is vergelijking met andere diensten zeer moeilijk. Het lijkt ons aangewezen dat bv. een dergelijke 'nieuwe' externe dienst een

kortere eerste erkenningstermijn krijgt, om hem dan nadien bij voorkeur in dezelfde vijfjaarlijkse erkenningscyclus te brengen als de andere externe diensten ».

Dans un souci de sécurité juridique, il est recommandé d'inscrire expressément cette manière de procéder dans l'article 38, § 2, en projet.

Article 5

6. On n'aperçoit pas pourquoi l'article 43, § 4, en projet, de l'arrêté royal du 27 mars 1998 fait exclusivement référence au paragraphe 3 de cet article et non à son paragraphe 2. À cet égard, le délégué a précisé ce qui suit :

« § 2 werd niet vermeld omdat er geen sprake was van een beslissing door de Minister, maar inderdaad is er in de huidige tekst van artikel 43, vijfde lid wel uitdrukkelijk in een kennisgeving per aangetekend schrijven voorzien voor de situatie bedoeld in het tweede lid. Het lijkt daarom aangewezen om dit opnieuw te wijzigen zodat de tekst niet verandert tegenover de huidige tekst: artikel 43 § 4 moet inderdaad ook verwijzen naar § 2 ».

On peut se rallier à cette proposition.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT

Wim GEURTS Marnix VAN DAMME